

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Cirkulärnr: 2006:31
Diariernr: 2006/1406
Handläggare: Bengt Skagersjö
Avdelning: Avd för tillväxt och samhällsbyggnad
Sektion/Enhet: Sektionen för trafik, teknik och trygghet
Datum: 2006-05-30
Mottagare: Kommundirektören
Rubrik: Sveriges Kommuner och Landsting avstyrker Banverkets
förslag till avgiftssättning av anslutningsväxlar

CIRKULÄR 2006:31

Avd för tillväxt och samhällsbyggnad
Sektionen för trafik, teknik och trygghet
Bengt Skagersjö

Kommundirektören

Sveriges Kommuner och Landsting avstyrker Banverkets förslag till avgiftssättning av anslutningsväxlar

Regeringen har gett Banverket i uppdrag att analysera hur det s.k. kapillära järnvägsnätet har utvecklats. I uppdraget ingår att göra en översiktlig kartläggning av detta järnvägsnäts omfattning och hur det utnyttjas. I en delredovisning ska förslag lämnas till hantering och avgiftssättning av anslutningsväxlarna. Sveriges Kommuner och Landsting avstyrker Banverkets förslag. Vi anser att berörda kommuner tills vidare inte ska godta de avtal Banverket föreslår vad gäller avgiftssättning av anslutningsväxlarna.

Banverket ska alltså analysera hur det kapillära järnvägsnätet dvs. främst industri- och hamnspår har utvecklats, samt föreslå hur detta järnvägsnät kan utnyttjas effektivt för att främja godstransporter på järnväg. Redovisningen ska innehålla ett förslag till hantering och avgiftssättning av anslutningsväxlar. En delredovisning rörande anslutningsväxlar ska lämnas den 31 maj och uppdraget i sin helhet redovisas den 31 december 2006.

Banverkets förslag

Banverket hävdar att Banverkets kostnader för anslutningen ska täckas med avgifter från anslutande infrastrukturförvaltare. Ett drygt 100-tal kommuner är sådana infrastrukturförvaltare.

För att förenkla administrationen föreslår Banverket att schabloner ska användas. Vidare föreslås att avgiften ska vara av sådan storlek att en viss styreffekt uppnås, i detta fall att tillgängliga medel används till anläggningar som ger större avkastning. Lågt utnyttjade anslutningsväxlar ska alltså stängas eller byggas bort.

För drift och underhåll av en anslutningsväxel utan signalreglering vill Banverket fastställa en avgift på 20 000 kronor per år. För signalreglerade växlar föreslås avgiften vara 50 000 kronor per år inklusive energikostnader för uppvärmning. Avgiftssättningen föreslås gälla fr.o.m. den 1 januari 2007.

Sveriges Kommuner och Landsting

Sveriges Kommuner och Landsting har avstyrkt Banverkets förslag till hantering och avgiftssättning av anslutningsväxlar. Vi tycker att man först måste analysera det kapillära järnvägsnätets utveckling, omfattning och betydelse innan en diskussion kan föras om en eventuell avgiftssättning. Vi anser att Banverket utför sitt uppdrag i felaktig ordning. Vi kan heller inte finna att det finns stöd i lag att ta ut avgift på det sätt som Banverket föreslår. Det finns också ett EU-perspektiv som Banverket inte redovisat. Vi anser att Sverige bör lära av berörda europeiska länder i arbetet med att säkerställa det kapillära järnvägsnätets framtida utveckling.

Vi befarar att den styreffekt som Banverket eftersträvar snarare blir en styrning från järnvägstrafik till landsvägstransporter. Detta överensstämmer inte med de övergripande transportpolitiska målen. Vi har också påmint Banverket om att regeringen tidigare (1997) uttalat att Banverket ska ta ett större finansiellt ansvar för de anslutningsväxlar som finns i det bannät som förvaltas av Banverket. Banverkets förslag överensstämmer inte med regeringens tydliga uttalande. Uppdraget till Banverket nu är att föreslå hur det kapillära järnvägsnätet kan användas effektivt för att främja godstransporter på järnväg.

Avgiftsförslaget

Banverket föreslår således en schabloniserad avgift om 20 000 respektive 50 000 kronor per år för växel utan signalreglering respektive signalreglerad växel. Något underlag för beloppen redovisas inte i Banverkets utredning, vare sig Banverkets totala kostnader för denna verksamhet eller drift- och underhållskostnader per växeltyp. Sveriges Kommuner och Landsting anser att ett sådant underlag måste redovisas. I en motsvarande utredning 1997 föreslog Banverket en avgift på 4 000 kronor per år och växel. Vi ifrågasätter starkt Banverkets förslag från ekonomisk synpunkt.

Lagstöd saknas

Vi kan inte i järnvägslagen eller i annan författning finna stöd för det avgiftsuttag som Banverket föreslår. Den avgift som Banverket vill betinga sig vilar alltså på avtalsrättslig grund.

Banverkets avtalsförslag

Sveriges Kommuner och Landsting har uppmärksammat att Banverket uppmanar kommuner som är spårägare att teckna avtal om anslutning till statens spåranslutning. Vi anser att berörda kommuner inte ska godta de avtal som Banverket föreslår vad gäller avgiftsättning av anslutningsväxlarna innan Banverket slutredovisat sitt uppdrag och regeringen tagit ställning till förslagen.

Frågor besvaras av Bengt Skagersjö, tfn 08-452 79 64, e-post bengt.skagersjo@skl.se.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avd för tillväxt och samhällsbyggnad

Ulf Johansson

Bengt Westman